

سکته مغزی

بهار ۱۴۰۳

<http://portal.arakmu.ac.ir>

مقدمه

سکته مغزی زمانی رخ می دهد که یک لخته خونی باعث انسداد شریان خون رسان به مغز می شود. به بیان دیگر اگر خون رسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شده و متوقف گردد این قسمت اط مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد.

سکته مغزی در انواع و شکل های زیر می تولند بروز کند:

- ۱- سکته هایی که به دلیل کاهش خون رسانی به مغز اتفاق می افتد. (در این حالت آسیب دائمی به سلول های مغزی وارد نمی شود و علائم عصبی در کمتر از ۲۴ ساعت برطرف می شود.
- ۲- سکته هایی که در اثر انسداد جریان های خون به وجود می آیند
- ۳- سکته های خون ریزی دهنده: این نوع سکته در اثر نشت و پارگی یک سرخرگ مغزی ایجاد می شود. خونریزی یا در اثر شرایزی مثل فشارخون بسیار بالا که بر روی رگ ها فشار وارد می کند ایجاد می شود و یا گاهی در عین این که فشار خون خیلی بالا نیست در اثر ضعف قسمتی از جداره رگ ، پارگی ایجاد شده و خون وارد بافت مغزی می شود.

نشانه های مغزی با چه علائمی همراه اند:

- ۱- بی حسی و کرختی صورت ، بازو ها یا پا ها به خصوص در یک طرف بدن
 - ۲- فلج صورت ، بازو و پاها در یک طرف بدن
 - ۳- عدم تعادل و لنگ زدن
 - ۴- اختلال در تکلم یا درک کلام
 - ۵- اشکال در بلع
 - ۶- کرختی و سوزش قسمت های بدن ، اشکال در درک وضعیت و موقعیت دو بینی M تاری دید یا از دست دادن بینایی به خصوص در یک چشم ، سردرد شدید و ناگهانی ، ازدست دادن حافظه کوتاه مدت و طولانی مدت (اختلال در قضاوت)
 - ۷- سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی
 - ۸- بی اختیاری ادرار و مدفوع
 - ۹- اشکال در پیدا کردن کلمات و فهمیدن آن چیزی که دیگران می گویند
 - ۱۰- عدم توانایی در انجام حرکات ظریف
 - ۱۱- سردرد شدید و ناگهانی بدون علت مشخص
- در برخی از افراد این علائم حاصل از سکته مغزی این علائم به طور کامل بهبود پیدا می کند اما در

عوامل زمینه ساز سکنه مغزی کدام اند؟

- ۱- سابقه خانوادگی: کسانی که در فامیل نزدیک خود (پدر و مادر و برادر و خواهر) سابقه بروز سکنه مغزی دارند خطر سکنه مغزی در آنها کمی بالاتر از افرادی ست که در فامیل خود سکنه مغزی نداشته اند.
- ۲- سن: هر چه سن بالاتر رود خطر سکنه مغزی بالاتر می رود
- ۳- جنس: اگر چه زن و مرد تقریباً به طور یکسان مبتلا به سکنه مغزی می شوند ولی مرگ و میر زنان پس از ابتلا به سکنه بالاتر است
- ۴- نژاد: سیاه پوستان نسبت به سفید پوستان بیشتر دچار سکنه مغزی می شوند که یکی از دلایل این امر شایع بودن فشار خون و دیابت در سیاهپوستان است
- ۵- فشار خون بالا
- ۶- کلسترول بالا
- ۷- سیگار
- ۸- دیابت یا بیماری قند
- ۹- چاقی
- ۱۰- بیماری های قلبی عروقی سابقه قبلی سکنه مغزی در یک فرد
- ۱۱- قرص های ضد بارداری

• چه موقع باید به دنبال توصیه ها و مراقبت های پزشکی بود؟

در هنگام مواجه شدن با فردی که علائم سکنه مغزی را نشان می دهد علاوه بر رسلندن فرد به مرکز درمانی مجهز انجام اقدامات دیگری نیز مفید می باشد مثلاً اگر فرد نفس ندارد انجام احیای تنفسی ضروری است و اگر فرد استفراغ کرده باید سر او را به یک طرف چرخانده تا مانع از ورود آن ماده به داخل ریه فرد شود لازم به ذکر است از خوردن و آشامیدن جدا خودداری شود .

مهم ترین اصل حمایتی رساندن هر چه سریعتر بیمار به مرکز درمانی ست چرا که هر دقیقه از گذشت وقت آسیب رسیده به مغز عمیق تر خواهد شد و در اکثر مواقع موفقیت درمان وابسته به مدت زمانی ست که رساندن فرد به مرکز درمانی به طول انجامیده .

درمان اسکنه مغزی بر اساس مراقبت های

حمایتی (فیزیوتراپی و کاردرمانی) و پیشگیری ثانویه با داروهای ضد پلاکتی مانند اسپرین و دی پیریدامول برای جلوگیری از تشکیل لخته ی مجدد در رگهای مغزی ایجاد می شود.

توصیه هایی که لازم است پس از سکنه مغزی رعایت شود:

- ۱- فشار خون خود را در حد طبیعی نگه دارید
- ۲- سیگار نکشید
- ۳- وزن خود را در حد طبیعی نگه دارید
- ۴- قند و چربی خود را در حد طبیعی نگه دارید
- ۵- رژیم غذایی کم چرب و کم نمک استفاده کنید.

Stroke –
there's treatment if you act FAST.

